

Sygnatura akt IX GC 599/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 22 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Jarosław Marczewski

Protokolant: p.o. stażysty Jolanta Wenzel

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2016 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa (...) J. J. S. s.j. z siedzibą w T. P.

przeciwko H. B.

- o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 83.077,93 zł (słownie: osiemdziesiąt trzy tysiące siedemdziesiąt siedem złotych 93/100) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi do dnia 31 grudnia 2015 roku od kwot:

- 40.277,99 zł od dnia 19 czerwca 2012r.,

- 23.906,16 zł od dnia 27 czerwca 2012r.,

- 18.893,78 zł od dnia 27 czerwca 2012r.,

oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienia liczonymi od wyżej wskazanych kwot od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty.

2. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7958,40 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Jarosław Marczewski

IX GC 599/15

UZASADNIENIE

Powód (...) **J. J. S. sp.j. z siedzibą w T. P.** w pozwie wniesionym w dniu 19 marca 2015r. domagał się zasądzenia od pozwanego **H. B.** kwoty 83.077,93 zł z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawarł z pozwanym umowę zlecenia, na mocy której zobowiązał się do świadczenia na rzecz pozwanego usług polegających na koordynacji ochrony zdrowia drobiu na prowadzonych przez H. B. fermach kur niosek.

Tytułem wynagrodzenia za wykonane usługi powód wystawił pozwanemu faktury VAT, które przesłał mu listem poleconym.

Do zapłaty pozostała z nich kwota dochodzona pozwem.

Z uwagi na brak płatności, powód złożył w Sądzie Rejonowym w Grodzisku Wlkp., Wydział Zamiejscowy w Wolsztynie, w dniu 13 czerwca 2014r. wniosek o zawiązekanie pozwanego do próby ugodowej. Do zawarcia ugody między stronami jednak nie doszło, w związku z czym powód wystąpił przeciwko H. B. z pozwem o zapłatę.

W dniu 30 marca 2015r. Sąd wydał w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym nakazał pozwanemu zapłacić kwoty dochodzonej pozwem wraz z odsetkami i kosztami procesu.

W ustawowym terminie pozwany złożył sprzeciw, którym zaskarżył w/w nakaz zapłaty w całości, domagając się oddalenia powództwa.

Uzasadniając swoje stanowisko wskazał, że załączone do pozwu faktury obejmują wynagrodzenie za usługi nigdy nie wykonane na rzecz pozwanego.

Pozwany w dniu 31 stycznia 2012r. wniósł bowiem całe swoje przedsiębiorstwo, prowadzone do tej pory w formie jednoosobowej działalności gospodarczej, jako wkład niepieniężny na pokrycie udziałów objętych przez niego w spółce (...) sp. z o.o. Począwszy od lutego 2012r. pozwany nie mógł faktycznie prowadzić działalności gospodarczej na obiektach produkcyjnych wymienionych w umowie aportowej, gdyż w tym czasie obiekty te i znajdujące się w nich zwierzęta nie stanowiły własności pozwanego.

Pozwany podniósł także, że powoda od dnia 4 stycznia 2012r. łączyła umowa ze spółką (...), w związku z czym świadczył on usługi weterynaryjne na rzecz tejże spółki, a nie pozwanego.

Podkreślił również, że z załączonych do pozwu faktur wynika, że jedna z nich dotyczy usług świadczonych na fermie w K., której nie dotyczyła umowa stron z 2009r.

Odnosząc się do zarzutów pozwanego powód w całości podtrzymał swoje stanowisko w sprawie wskazując, że pozwany nigdy nie zgłosił powodowi faktu wniesienia całego prowadzonego przez siebie przedsiębiorstwa do spółki na pokrycie obejmowanych w niej udziałów. Powód nie uzyskał także żadnej informacji o zmianie właściciela ferm i stad hodowlanych, a także podmiotu zawartej między stronami umowy o świadczenie usług weterynaryjnych.

Powód wykonywał na rzecz pozwanego usługi weterynaryjne na skutek składanych przez pracowników pozwanego – kierowników poszczególnych ferm, zamówień na szczepionki. W trakcie ich składania nigdy nie oświadczono, że zamawiającym jest spółka (...).

Pozwany nigdy nie odesłał doręczonych mu przez powoda faktur i nie domagał się ich skorygowania co świadczy o tym, że usługi weterynaryjne zostały wykonane przez powoda na rzecz pozwanego.

W marcu 2012r., w którym to okresie powód świadczył usługi objęte fakturami VAT, pozwany był wpisywany do ksiąg leczenia zwierząt jako właściciel stad. Zarówno on, jak i jego pracownicy nie wnosili o dokonanie korekty tych zapisów. Oznacza to w ocenie powoda, że leczone przez niego zwierzęta nadal stanowiły własność pozwanego, który korzystał z nieruchomości i budynków wniesionych do spółki.

Powód podkreślił także, że wniesienie do spółki aportem przedsiębiorstwa pozwanego, nie mogło obejmować stad objętych ochroną weterynaryjną w marcu 2012r., gdyż znajdujące się w nich kury urodziły się dopiero w połowie lutego 2012r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód jest spółką świadczącą usługi weterynaryjne, a pozwany prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie chowu drobiu i produkcji jaj.

- bezsporne,

W dniu 1 kwietnia 2009r. strony zawarły umowę, na mocy której, powód zobowiązał się na zlecenie pozwanemu do świadczenia mu usług polegających na ochronie zdrowia drobiu znajdującego się na fermach w R., B., A., J. i D., w tym nadzoru nad wykonywaniem szczepień ochronnych i zapewnieniu niezbędnych środków farmaceutycznych.

Umowa została zawarta na okres 24 miesięcy.

Wynagrodzenie za wykonane usługi miało być płatne na podstawie wystawianej przez powoda co miesiąc faktur VAT, z 30 – dniowym terminem płatności.

Poza wynagrodzeniem pozwany zobowiązał się do uiszczenia należności za zakupione środki farmaceutyczne i dezynfekcyjne.

- bezsporne, a nadto umowa stron z 1 kwietnia 2009r. k. 17-18,

Aneks z dnia 1 kwietnia 2011r. strony przedłużyły okres obowiązywania umowy na kolejne 36 miesięcy .

- bezsporne, a nadto aneks do umowy k. 19,

Na podstawie w/w umowy powód świadczył na rzecz pozwanego usługi także na fermie w K..

- dowód: zeznania świadka H. W. k.100, zeznania współnika powodowej spółki (...) złożone na rozprawie w dniu 8 kwietnia 2016r.,

Usługi były wykonywane na podstawie zamówień na szczepionki składanych przez kierowników poszczególnych ferm. Kierownik danej fermy przy zamawianiu szczepionki zgłaszał datę wstawienia stada, ilość wstawionych piskląt, położenie kurnika oraz dane właściciela zwierząt. Przygotowane przez lekarza szczepionki były odbierane przez kierownika fermy lub kierowcę, którzy po umieszczeniu w książce leczenia stosownych wpisów dotyczących aplikowania przekazanych szczepionek, składali w niej podpis pod oświadczeniem o zastosowaniu ich zgodnie z zalecenie lekarza.

- dowód: zeznania świadka H. W. k.100-101, zeznania współnika powodowej spółki (...) złożone na rozprawie w dniu 8 kwietnia 2016r.,

W dniu 31 stycznia 2012r. pozwany oraz jego żona K. B., celem pokrycia objętych przez pozwanego udziałów w kapitale zakładowym spółki (...) sp. z o.o. przenieśli na rzecz spółki prowadzone przez pozwanego w formie jednoosobowej działalności przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55¹ k.c. , w skład którego wchodziły między innymi prawa własności oraz użytkowania wieczystego nieruchomości, na których znajdowały się kurniki w B., R., A., J., D., a także majątek obrotowy w tym kurki odchowane i kurki nioski.

- dowód: umowa przeniesienia przedsiębiorstwa w celu pokrycia udziałów w kapitale zakładowym z 31 stycznia 2012r. l. 48-55,

Po wniesieniu przez pozwanego przedsiębiorstwa do spółki (...), pozwany nie powiadomił o tym fakcie zarówno powoda, jak i swoich pracowników. Dopiero na przełomie marca i kwietnia 2012r. pracownicy pozwanego otrzymali pieczętki (...) sp. z o.o. aby przystawiać je na dokumentach.

- dowód: zeznania świadków D. K., K. P., U. D. złożone na rozprawie w dniu 20 stycznia 2016r.,

Powód w marcu 2012r. nadal wykonywał na rzecz pozwanego usługi weterynaryjne. W książkach leczenia zwierząt wystawianych w tym okresie, jako właściciel stad wpisywany był pozwany. Zarówno pozwany, jak i jego pracownicy, nie wnosili żadnych uwag w tym zakresie.

- dowód: zeznania świadka H. W. k.101, zeznania świadków D. K., zeznania świadka A. M., U. D. złożone na rozprawie w dniu 20 stycznia 2016r. zeznania współnika powodowej spółki (...) złożone na rozprawie w dniu 8 kwietnia 2016r.,

Za wykonanie usług weterynaryjnych w marcu 2012r. powód wystawił pozwanemu faktury VAT:

- w dniu 20 marca 2012r. na kwotę 40.277,99 zł płatną do dnia 18 czerwca 2012r.,

- w dniu 28 marca 2012r. na kwotę 23.906,16 zł płatną do dnia 26 czerwca 2012r.,

- w dniu 28 marca 2012r. na kwotę 18.957,78 zł płatną do dnia 26 czerwca 2012r.

- dowód: faktury VAT k. 20-22,

Pomimo upływu wskazanego w w/w fakturach terminów płatności, pozwany nie zapłacił w żadnej części wynikających z nich należności. Nie odesłał też powodowi otrzymanych od niego faktur wskazując, że błędnie wpisano w nich usługobiorcę zobowiązanego do zapłaty wynikających z nich należności.

- bezsporne,

W dniu 13 czerwca 2014r. powód złożył w Sądzie Rejonowym w Grodzisku Wlkp. , Wydział Zamiejscowy w Wolsztynie wniosek o zawezwanie pozwanego do próby ugodowej, obejmujący należności dochodzone pozwem. Na posiedzeniu ugodowym w dniu 15 października 2014r. nie doszło do zawarcia między stronami ugody.

- bezsporne,

Powód zawarł z (...) sp. z o.o. umowę o świadczenie usług polegających na koordynacji ochrony zdrowia drobiu objętego umową na fermach kur niosek w A., K., R., B., J., W., D..

Umowa została zawarta na okres 24 miesięcy.

Umowa ta, datowana na 4 stycznia 2012r. została faktycznie podpisana przez współników powodowej spółki na przełomie marca i kwietnia 2012r. Powód rozpoczął na jej podstawie świadczenie usług na rzecz spółki w kwietniu 2012r. po zakończeniu świadczenia ich na rzecz pozwanego. Dopiero w dniu 16 kwietnia 2012r. spółka (...) sp. z o.o. otrzymała zezwolenie Powiatowego Lekarza Weterynarii w S. na podjęcie działalności nadzorowanej w zakresie odchowu drobiu. Spółce została także nadany tą decyzją identyfikacyjny numer weterynaryjny. Bez uzyskania takiej decyzji i nadania spółce (...) nr identyfikacyjnego, spółka ta nie mogła wprowadzać drobiu i jaj do obrotu.

- dowód: umowa zlecenia zawarta przez powoda ze spółką (...) sp. z o.o. w dniu 4 stycznia 2012r. k. 391-393, decyzja nr (...) Powiatowego Lekarza Weterynarii w S. k. 721-722, zeznania współnika powodowej spółki (...) złożone na rozprawie w dniu 8 kwietnia 2016r.,

Do dnia zamknięcia rozprawy pozwany nie zapłacił powodowi w żadnej części kwoty dochodzonej pozwem.

- bezsporne,

Oceniając materiał dowodowy Sąd uznał za wiarygodne zgromadzone w sprawie dokumenty. Nie wykazują one śladów podrobienia czy przerobienia, a ich treść i autentyczność nie były kwestionowane przez strony w trakcie procesu. Sąd uznał jedynie, że umowa o świadczenie usług weterynaryjnych pomiędzy powodową spółką, a spółką (...) sp. z o.o. nie została zawarta w dacie widniejącej na umowie tj. 4 stycznia 2012r. lecz dopiero w kwietniu 2012r. Na powyższe ustalenia Sądu wpłynęły okoliczności wskazane przez ocenie zeznań współnika powoda J. M..

Sąd uznał za prawdziwe zeznania wszystkich przesłuchanych w sprawie świadków. Były one jasne, logiczne i wzajemnie spójne. Brak było też sprzeczności między treścią zeznań świadków, a pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd ograniczył dowód z przesłuchania stron do przesłuchania strony powodowej, gdyż pozwany, będąc wezwanym na rozprawę ze zobowiązaniem do osobistego stawienia pod rygorem pominięcia dowodu z przesłuchania, nie stawiał się na niej bez usprawiedliwienia (art. 302§1 k.p.c.).

Sąd uznał za całkowicie wiarygodne zeznania współnika powodowej spółki (...). Były one spontaniczne, logiczne i jasne. Znajdowały także potwierdzenie w treści zeznań świadków oraz zgromadzonych w sprawie dokumentów.

Dotyczy to także rzeczywistej daty podpisania przez stronę powodową umowy o świadczenie usług (...) sp. z o.o. J. M. oświadczył, że umowę tą podpisał na przełomie marca i kwietnia 2012r., a nie jak wynika z treści umowy, w dniu 4 stycznia 2012r. Podniósł także, że powód świadczył usługi spółce na podstawie tejże umowy od kwietnia 2012r. Powyższa okoliczność znajduje potwierdzenie w przedłożonej przez powoda decyzji Powiatowego Lekarza Weterynarii zezwalającej spółce (...) na prowadzenie działalności w zakresie odchowu drobiu z 16 kwietnia 2012r., którą to decyzją nadano spółce identyfikacji numer weterynaryjny, Bez posiadania takiego numeru nie było możliwości wprowadzania drobiu do obrotu rynkowego.

Sąd zważył co następuje:

W analizowanej sprawie powód domagał się od pozwanego zapłaty wynagrodzenia za usługi weterynaryjne świadczone zdaniem powoda, na rzecz strony pozwanej.

Łącząc strony umowę należało zakwalifikować jako nienazwaną umowę o świadczenie usług do której, na podstawie art. 750 k.c. znajdują zastosowanie przepisy o zleceniu znajdujące się w kodeksie cywilnym.

Umowa o świadczenie usług jest umową wzajemną, gdyż świadczenie usługodawcy (wykonanie zleconej usługi) jest odpowiednikiem świadczenia usługobiorcy (zapłaty umówionego wynagrodzenia – art. 487§2 k.c.).

Zgodnie z art. 488 § 1 k.c. świadczenia będące przedmiotem zobowiązań z umów wzajemnych winny być spełnione jednocześnie, chyba że z umowy, z ustawy albo z orzeczenia Sądu lub decyzji innego właściwego organu wynika, iż jedna ze stron jest zobowiązana do wcześniejszego świadczenia.

Jeżeli świadczenia wzajemne powinny być spełnione jednocześnie, każda ze stron może powstrzymać się ze spełnieniem świadczenia, dopóki druga strona nie zaoferuje świadczenia wzajemnego (art. 488 § 2 k.c.).

Analizując treść powyższych przepisów należy stwierdzić, że leżący po stronie pozwanego obowiązek zapłaty powodowi wynagrodzenia, aktualizował się po wykonaniu obowiązków umownych przez powoda.

W rozpoznawanej sprawie pozwany odmawiał zapłaty dochodzonego przez powoda wynagrodzenia podnosząc, że nie był stroną umów o świadczenie usług, z których zapłaty powód domagał się pozwem.

Pozwany przyznał, że zawarł z powodem umowę o świadczenie usług lecz w dniu 31 stycznia 2012r. wniósł aportem całe prowadzone przez siebie przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55¹ k.c. , obejmujące m.in. nieruchomości na których prowadził fermę hodowlaną , znajdujące się na nich budynki oraz stada kur, do spółki (...) sp. z o.o. na pokrycie wkładu niepieniężnego za otrzymane udziały w tej spółce.

Z powyższej okoliczności pozwany wywiódł, że z dniem wniesienia aportu do spółki, nie mógł już prowadzić działalności na nieruchomościach objętych aportem, a ca za tym idzie być stroną umowy z powodem.

Odnosząc się do powyższego zarzutu, należało uznać go za bezzasadny.

Wniesienie całego prowadzonego przedsiębiorstwa do spółki nie oznacza, że pozwany utracił po tej dacie możliwość prowadzenia działalności gospodarczej na nieruchomościach wniesionych aportem do spółki.

Działalność ta mógł bowiem prowadzić w oparciu o zawartą w dowolnej formie umowę ze spółką (...) tym bardziej, że jest on udziałowcem tejże spółki, a funkcję prezesa zarządu sprawuje w niej syn pozwanego.

Należy przy tym zauważyć, jak słusznie podkreślił powód, że wniesienie do spółki przedsiębiorstwa pozwanego obejmowało wprawdzie stada kur hodowane w kurnikach na nieruchomościach objętych aportem, ale tylko te, które znajdowały się w nich w dniu 31 stycznia 2012r., kiedy to podpisano akt notarialny dotyczący aportu.

Kury, które były objęte profilaktyczną ochroną zdrowia świadczoną przez powodową spółkę w (...) urodziły się w połowie lutego 2012r., w związku z czym nie mogły zostać one wniesione jako składnik przedsiębiorstwa pozwanego, aportem do spółki (...).

Znamiennym jest też to, że pozwany nie poinformował powoda bezpośrednio po wniesieniu swojego przedsiębiorstwa do spółki, o tym fakcie. Co więcej, informacji takiej nie przekazał także swoim pracownikom, którzy zgłaszając powodowi fakt umieszczenia nowego stada w kurniku podawali informację o nim konieczne do umieszczenia w książce leczenia zwierząt, w tym dane właściciela stada wskazując w lutym i marcu 2012r., że jest nim pozwany.

W związku z powyższym pozwany był wpisywany przez powoda do ksiąg leczenia jako właściciel stad. Książki te były przekazywane pracownikom pozwanego. Zarówno oni, jak i pozwany, nie wnosili żadnych zastrzeżeń co do treści znajdujących się w nich wpisów.

W ocenie Sądu bezspornym było, że strony łączyła umowa o świadczenie usług weterynaryjnych z kwietnia 2009r. przedłużona następnie aneksem z kwietnia 2011r. na kolejne 36 miesięcy. Umowa ta nie została przez żadną ze stron wypowiedziana, w związku z czym, obowiązywała ona także w marcu 2012r., kiedy to powód wykonał usługi, za które domaga się wynagrodzenia.

Powód zawarł wprawdzie umowę o świadczenie usług weterynaryjnych ze spółką (...), ale jak ustalono w trakcie postępowania, wbrew dacie widniejącej na tejże umowie, powód podpisał ją dopiero na przełomie marca i kwietnia 2012r.

Świadczenie przez powoda usług w oparciu o tą umowę rozpoczęło się dopiero w kwietniu 2012r.

Wcześniej spółka (...) nie posiadała bowiem zezwolenia Powiatowego Lekarza Weterynarii na prowadzenie działalności w zakresie chowu kur niosek oraz numeru identyfikacyjnego weterynaryjnego, bez którego nie było możliwym wprowadzanie na rynek drobiu oraz jaj.

Powyzsza okoliczność potwierdza stanowisko powoda zgodnie z którym, do marca 2012r. usługi weterynaryjne świadczył na rzecz pozwanego, a nie spółki (...), która to spółka nie mogła prowadzić w tym okresie działalności hodowlanej.

Wskazuje na to także fakt, że po doręczeniu pozwanemu przez powoda faktur VAT obejmujących należności za świadczone usługi, pozwany nie zwrócił ich powodowi ze wskazaniem, że nie jest stroną umów, za które powód domaga się wynagrodzenia, co z pewnością uczyniłby, gdyby w rzeczywistości okoliczność taka zachodziła tym bardziej, że jest on podmiotem profesjonalnym, prowadzącym od wielu lat działalność gospodarczą.

Z uwagi na powyższe, skoro po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd ustalił, że powód świadczył usługi weterynaryjne, za które domaga się zapłaty, na rzecz pozwanego, pozwany zobligowany jest do uiszczenia powodowi dochodzonego pozwem wynagrodzenia (art. 487§2 k.c.).

Pozwany nie podnosił w trakcie procesu żadnych zarzutów co do jego wysokości.

Wskazywał jedynie, że faktury obejmują także wynagrodzenie za świadczenie usług na fermie w K., która nie była wskazana w łączącej strony umowie, jako miejsce świadczenia usług przez stronę powodową.

Jak ustalono jednak w trakcie postępowania dowodowego, także w oparciu o zeznania pracowników pozwanego, powód świadczył, w oparciu o łączącą strony umowę, na zlecenie pozwanego usługi weterynaryjne także na fermie w K..

Opierając się na przytoczonych wyżej argumentach Sąd orzekł jak w pkt 1 wyroku.

O odsetkach za opóźnienie w płatności orzeczono na podstawie art. 481§1 i 2 k.c. zasądzając je od dnia wymagalności tj. dnia następnego od wskazanych w fakturach VAT terminach płatności, które to terminy nie były kwestionowane przez pozwanego w trakcie procesu.

Rozgraniczenie odsetek należnych powodowi do 31 grudnia 2015 oraz od 1 stycznia 2016 wynika z wejścia w życie w toku procesu przepisów Ustawy z 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 9 listopada 2015 r.). Zgodnie z przepisem przejściowym tej ustawy (art. 56) do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Okres za który powód domagał się odsetek nie skończył się zaś przed 1 stycznia 2016 r., a trwa do dnia zapłaty. Z uwagi na fakt, że ustawa ta zmodyfikowała m.in. przepis art. 481 § 2 k.c., zgodnie z którym obecnie jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych, konieczne było wskazanie jakie dokładnie odsetki są jej należne od 1 stycznia 2016r.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98§1 i 3 k.p.c. obciążając nimi w całości pozwanego, jako przegrywającego proces.

Na koszty te składały się: opłata od pozwu – 4154 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego – 3.600 zł zgodne z § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...), uiszczona przez powoda zaliczka, z której wypłacono świadczeniowi K. należność tytułem zwrotu kosztów dojazdu – 130,40 zł oraz koszty poniesione przez powoda w postępowaniu o zawezwanie do próby ugodowej – opłata sądowa od wniosku – 40 zł, a także opłata skarbową od pełnomocnictwa w tamtej sprawie – 17 zł, co dało łącznie 7.958,40 zł.

SSO Jarosław Marczewski